

- › Tematická zpráva o postupu transformace bývalých zvláštních škol ve školním roce 2011/2012 (ČŠI, 2012)
  - Vydala ČŠI v srpnu 2012.
  - Šetření potvrdilo pozitivní **trend mírného poklesu v zastoupení romských žáků vzdělávaných podle RVP ZV LMP** a obecně zvýšení podílu individuální integrace žáků se SVP.
- › A4 projektu Kompetence III Posouzení systému monitoringu a evaluace v ČR (ČŠI, 2013b)
  - Realizována ČŠI, která je v tomto projektu partnerem MŠMT.
  - Využívá hodnocení jako motivačního nástroje pro zlepšování výsledků ve vzdělávání a sběr socioekonomických údajů pro zlepšování kontextu škol při jejich hodnocení.
- › Veřejný ochránce práv (dále také VOP)
  - Výzkum veřejného ochránce práv k otázce etnického složení žáků bývalých zvláštních škol a Popis metody a výsledků výzkumu etnického složení žáků bývalých zvláštních škol v ČR v roce 2011/2012 (Varvařovský, 2012).
  - Zpráva VOP potvrdila zjištění ČŠI z roku 2010 o nepřímé diskriminaci romských žáků; dle zjištění VOP „*odhadované zastoupení 32–35 % romských žáků v tzv. bývalých zvláštních školách neodpovídá poměru zastoupení Romů v populaci ČR, které činí 1,4–2,8 %*“.
  - Návrh VOP na změnu školského zákona, která by „*zakotvila přednost individuální integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v běžné základní škole*“¹.

V roce 2013 se MŠMT přihlásilo k tématu zlepšení vzdělávacích šancí pro znevýhodněné děti dokumentem

- › Hlavní směry Strategie vzdělávací politiky do roku 2020² a Operační program pro vzdělávání 2014–2020
  - Jedním ze tří cílů Strategie je zvýšení spravedlivosti ve vzdělávání.
  - Cílem Operačního programu pro vzdělávání³ je rozvoj rovných příležitostí v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání na všech stupních škol.

5.2 Aktivity nestátních organizací a výzkumná šetření

Kromě aktivit státních orgánů přicházely reakce rovněž ze strany odborných asociací a občanských sdružení. **Do proměny situace v začleňování dětí a žáků se SVP do hlavního vzdělávacího proudu, se zapojují především samotné školy, kterým významně pomáhají aktivity odborných pracovišť, vysokých škol a občanských sdružení: Agentura pro sociální začleňování, společnost Člověk v tísni, nezisková organizace Liga lidských práv nebo občanské sdružení Rytmus.**

Přehled nejdůležitějších aktivit, projektů, studií a výzkumných šetření

- Petice za zachování základních škol praktických (bývalých zvláštních škol) podpořená **Asociací speciálních pedagogů** (podzim 2012).

1 VOP dále doporučil MŠMT vypustit z vyhlášky č. 73/2005 Sb. „*možnost zařazení žáka bez postižení do speciální třídy nebo školy*“ z důvodu rozporu vyhlášky se zákonem. Tato změna vyhlášky se stala součástí *Plánu opatření pro výkon rozsudku ES*.

2 Uvedený materiál MŠMT je k datu vydání této publikace ve fázi přípravy.

3 Návrh nového operačního programu je financovaný z fondů EU Výzkum, vývoj, vzdělávání.